

Донбаська державна машинобудівна академія

Силабус навчальної дисципліни

«Теорія і методика викладання спортивних ігор
(футбол)»

на 2025 / 2026 навчальний рік

Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А7 Фізична культура і спорт
ОПП	«Фізична культура і спорт»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Форма навчання	Денна
Семестр, в якому викладається дисципліна	На базі ПЗСО – 5 семестр/ на базі ОКР «Молодший бакалавр» за іншою спеціальністю – 1 семестр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни	120 годин (4.0 кредитів ЕКТС)
Мова викладання	Українська
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Факультет	Інтегрованих технологій і обладнання
Кафедра	Фізичного виховання і спорту
Розробники	Гончаренко Олег Станіславович кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання і спорту
Викладач, який забезпечує проведення лекційних занять	Гончаренко Олег Станіславович кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання і спорту
Викладач, який забезпечує проведення практичних/ лабораторних занять	Гончаренко Олег Станіславович кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання і спорту
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, аудиторія практичного навчання – фізкультурно-оздоровчий комплекс ДДМА, футбольне поле ДДМА, технічне забезпечення – проектор, спортивний інвентар та обладнання
Лінк на дисципліну	Платформа дистанційної освіти ДДМА (MoodleDDMA) - http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1413

Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
150	12	48	-	60	Екзамен

Що буде вивчатися (предмет навчання)	Теоретико-методичні закономірності підготовки спортсменів у футболі
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Курс спрямований на формування у студентів теоретичних знань з історії виникнення та розвитку футболу в Україні та світі, ознайомлення з місцем футболу в системі національного фізичного виховання, вивчення основних положень та класифікацій техніки та тактики гри у футбол, ознайомлення з методикою навчання та вдосконалення техніки та тактики гри у футбол, ознайомлення з контролем фізичного стану та техніко-тактичної майстерності у футболі, вивчення офіційних правил гри, формування знань з організації та проведення змагань з футболу.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<i>Програмні результати навчання (ПРН):</i> - здатність показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення; - здатність здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами; - здатність демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення; - здатність здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань; - здатність надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини; - здатність знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	<i>Загальні компетентності (ЗК):</i> - здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; - здатність працювати в команді; - здатність планувати та управляти часом; - навички міжособистісної взаємодії; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <i>Фахові компетентності спеціальності (ФКС):</i> - здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості; - здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини; - здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів; - здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми; - здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар. - здатність до безперервного професійного розвитку.

Навчальна логістика	Програма навчальної дисципліни складається з одного модуля та 2-х змістових модулів. Зміст дисципліни: Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи початкового навчання техніці гри у футбол. Футбол в системі фізичного виховання. Історія виникнення та розвитку футболу. Техніка та тактика гри у футбол. Методика навчання та вдосконалення техніки та тактики гри у футбол. Контроль фізичного стану та техніко-тактичної майстерності у футболі. Офіційні правила гри у футбол. Організація та проведення змагань з футболу. Аналіз техніки та методика початкового навчання пересуванням у футболі. Аналіз техніки та методика початкового навчання веденню м'яча внутрішньою частиною підйому. Аналіз техніки та методика початкового навчання веденню м'яча середньою частиною підйому. Аналіз техніки та методика початкового навчання веденню м'яча зовнішньою частиною підйому. Аналіз техніки та методика початкового навчання зупинки м'яча внутрішнім боком стопи. Аналіз техніки та методика початкового навчання зупинки м'яча підошвою. Аналіз техніки та методика початкового навчання зупинки м'яча грудьми. Аналіз техніки та методика початкового навчання удару по м'ячу внутрішнім боком стопи. Аналіз техніки та методика початкового навчання удару по м'ячу внутрішньою частиною підйому. Аналіз техніки та методика початкового навчання удару по м'ячу середньою частиною підйому. Аналіз техніки та методика початкового навчання удару по м'ячу зовнішньою частиною підйому. Аналіз техніки та методика початкового навчання удару по м'ячу головою. Аналіз техніки та методика початкового навчання фінту з забиранням м'яча назад. Аналіз техніки та методика початкового навчання фінту замах на удар. Аналіз техніки та методика початкового навчання фінту з переступанням. Аналіз техніки та методика початкового навчання основному відбору м'яча. Аналіз техніки та методика початкового навчання відбору м'яча поштовхом плеча. Аналіз техніки та методика початкового навчання техніки гри воротаря. Техніка ловіння м'яча. Техніка гри ногами. Техніка введення м'яча рукою. Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні основи початкового навчання тактиці гри у футбол. Методика початкового навчання прикладним індивідуальним тактичним діям без м'яча (відкривання, відволікання уваги суперника). Методика початкового навчання індивідуальним тактичним діям з м'ячем (передачі, зупинки, ведення, обводки, удари по воротах). Методика початкового навчання груповим тактичним діям (закривання суперника, перехоплення, відбір, підстраховка). Методика початкового навчання груповим тактичним діям у фазах відбору і володіння м'ячем. Тактичні дії гравців різних амплуа. Методика початкового навчання командним тактичним діям. Види занять: лекції, практики. Методи навчання: під час засвоєння студентами курсу «Теорія і методика викладання спортивних ігор (розділ футбол)» використовуються наступні методи навчання: - вербальні (словесні): лекція, пояснення, опис, розбір, бесіда,
-----------------------------------	--

	розповідь, вказівка, настанова, команда і розпорядження, підрахунок. - наочні: показ вправ, техніки окремих рухів та виконання прийомів в цілому; показ тактичних взаємодій; використання наочних посібників, відеофайлів. - практичні: практичне виконання вправ, ігровий та змагальний методи. - самостійна робота: теоретична підготовка до аудиторних занять (лекцій, практик); самостійне опрацювання окремих розділів, тем навчальної дисципліни; підготовка і виконання завдань, що передбачені програмою, підготовка до усіх контрольних занять (складання практичних нормативів).
Пререквізити	Вивчення дисципліни «Теорія і методика викладання спортивних ігор (розділ футбол)» передбачає тісний взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами: теорія і методика фізичного виховання, фізіологія людини та рухової активності, біомеханіка і основи спортивної метрології, загальна теорія підготовки спортсменів, загальна і спортивна психологія, теорія і методика викладання обраного виду спорту, підвищення спортивної майстерності з обраного виду спорту (футбол), практикум з футболу, спортивна педагогіка тощо.
Постреквізити	Знання отримані під час вивчення курсу «Теорія і методика викладання спортивних ігор (розділ футбол)» будуть використовуватись під час засвоєння наступних навчальних дисциплін: теорія і методика дитячо-юнацького спорту, олімпійський і професійний спорт, навчальна ознайомча практика, виробнича (педагогічна, тренерська, за профілем майбутньої роботи) практика.
Політика курсу	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Виконані індивідуальні завдання мають бути авторськими оригінальними.
Оцінювання досягнень	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Максимальний рейтинг за дисципліну «Теорія і методика викладання спортивних ігор (футбол)» – 100 балів. При оцінюванні знань здобувачів з навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання спортивних ігор (футбол)» формується з двох складових з коефіцієнтом 0,5 кожна. $\sum R = 0,5(P_u) + 0,5(E_P)$ (P_u) – підсумковий бал, який включає підготовка реферату з обраної теми, виконання практичного індивідуального завдання з підготовки плану-конспекту уроку з футболу, виконання контрольно-залікових нормативів, виконання тестової контрольної роботи (очна форма навчання) та виконання поточної тестової контрольної роботи, виконання практичного індивідуального завдання з розробки алгоритмізованої програми методики початкового навчання технічним елементам гри у

	футбол та виконання практичного індивідуального завдання з підготовки плану-конспекту уроку з футболу (дистанційна форма навчання); (ЕР) – підсумковий бал за екзаменаційну роботу. Підсумковий контроль здійснюється за шкалою ECTS. 55-100 балів - виставляється, якщо здобувач виявив певні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, у цілому впорався з поставленим завданням, припустився незначних помилок у відповідях, демонстрував здатність упоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення. 0-54 балів – «Не зараховано» - виставляється, якщо здобувач виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки, не зміг розв'язати типові задачі тощо.
Академічна доброчесність	Академічна доброчесність включає в себе сукупність духовних цінностей, таких як чесність, справедливість, довіра, повага і відповідальність, яких повинні дотримуватися усі учасники освітнього процесу. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Порушенням академічної доброчесності учасниками науково-освітнього процесу вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок
Інформаційне забезпечення	<i>Основна література:</i> 1. Костюкевич, В. М. Теорія і методика викладання футболу: навчальний посібник. – 2-е вид. перероб. та доп. / В. М. Костюкевич, О. А. Перепелиця, С. А. Гудима, В. М. Поліщук; за заг. ред. В. М. Костюкевича. – Київ: КНТ, 2017. – 310 с. 2. Лісенчук, Г. А. Управління підготовкою футболістів/Г. А. Лісенчук. - К.: Олімпійська література, 2003. - 271 с. 3. Соломонко, В. В. Футбол : підруч. для студ. вищ. навч. закл. /В. В. Соломонко, Г. А. Лісенчук, О. В. Соломонко. – 3-тє вид., перероб. і допов. – К. : Олімпійська література, 2014. – 304 с. 4. Франков, А. В. Футбол. – Харків: Фактор, 2009. – 192 с.

	5. Футбол у школі : посіб. для вчителів і школярів / Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В., Пилипенко В. О. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Навчальний друк , 2014. – 296 с. <i>Додаткова література:</i> 1. Веселовський А.П. Спортивні ігри з методикою навчання/– Дрогобич: Редакційно – видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2008. – 216 с. 2. Воронова В. І. Психологія спорту: навч. посібник / В. І. Воронова. – К.: Олімпійська література, 2007. – 298 с. 3. Іваніцький Р. Б., Бичук І. О., Бичук О. І., Швай О. Д., Герасимюк П. П. Основи навчання гри у футзал : метод. рекомендації. Луцьк, 2023. – 54 с. 4. Кособуцький Ю. Ф., Григорович О. С., Пасевич А. М. Міні-футбол. Тактичні дії в нападі Рівне : НУВГП, 2018. – 33 с. 5. Український "мундіаль" / Ю. В. Бондар. – Т. : Навч. книга – Богдан, 2013. – 544 с. : іл. – Бібліогр.: с. 540. – ISBN 978-966-10-3139-4 Методика проведення практичних і самостійних занять зі спортивних ігор : посібник / О. В. Єрмоленко, М. В. Єрмоленко. – Краматорськ : ДДМА, 2016. – 75 с. http://www.dgma.donetsk.ua/metod/fizvosp/ФВ%20Єрмоленко%20А.В..pdf Платформа дистанційної освіти ДДМА (MoodleDDMA) http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1413
--	---

Розробник:

Доцент кафедри ФВіС

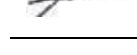
 / О.С. Гончаренко/
« » _____ 2025 р.

Розглянуто і схвалено

на засіданні кафедри ФВіС

Протокол № 17 від 06.05.2025р.

В. о. зав. кафедри ФВіС

 / С. О. Черненко/
« » _____ 2025 р.

Гарант освітньої програми:

Доцент кафедри ФВіС, к.н.ф.в.с.

 / С. О. Черненко/
« » _____ 2025 р.

Затверджую:

Декан факультету інтегрованих технологій і обладнання

 / О. Г. Гринь /
« » _____ 2025 р.